

Opfattelse, som det ærede Medlem fra Esbjerg som det daværende Regeringspartis Ordfører gav et smukt og klart Udtryk i den Tale, som han holdt i Fjor ved Grundlovsforslagets anden Behandling, den 10. December. Han udtalte da: „Der har været Særønsker fremme af forskellig Art, hvilket er naturligt, naar et saa stort Flertal har samlet sig om at indstille Ændringsforslag til Tingets Vedtagelse.“ Det ærede Medlem gennemgik saa disse Særønsker, fra socialdemokratisk Side om et Etkammersystem, fra anden Side om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse, og atter fra anden Side om et andet Grundlag for Landstinget, f. Eks. en Aldersgrænse i Stedet for Kommunegrundlaget, og han fortsatte saa: „Men om alle disse Særønsker gælder det, at ingen indenfor Flertallet har ønsket at fastholde dem. Det vil jeg præcisere skarpt. Det er efter min Mening, som Forholdene har udviklet sig, det store ved dette Forslag, der nu foreligger her til anden Behandling, at der har været saa faa og lidet indgribende Ændringsforslag fra et Flertal paa 14 af 15 Medlemmer i Udvalget.“ Og han slutter: „Man erkender, at Regeringens Forslag i sin Helhed er et saa stort demokratisk Fremskridt, at man ønsker at sende det op til Landstinget med al den Vægt, som ligger i, at et overmaade stort Flertal her i Tinget stemmer for det.“ Forslaget blev saa vedtaget med 95 Stemmer, og det vil nu efter Valgets Udfald blive vedtaget med over 100 Stemmer.

Jeg er ogsaa fremdeles tilbøjelig til at mene, at den Overenskomst, der opnaaedes i Fjor Efteraar, som fik sit Udslag ved Afstemningen her den 12. December, og som blev saa straalende godkendt ved Valget den 20. Maj, er den, der har den største Udsigt til at blive den endelige Løsning. Jeg erindrer, at det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) en Gang under disse Valgkredslovs- og Grundlovsforhandlinger om den Overenskomst, som i sin Tid i Samlingen 1905—06 sluttedes om det daværende lille Grundlovsændringsforslag, der kun vedrørte § 32, altsaa kun drejede sig om Folketinget — nu synes den Ændring os saa lille, fordi der kun var Tale om en enkelt Paragraf —, udtalte, at det var en virkelig politisk Bedrift, at man fra Venstres, fra de Radikales og fra Socialdemokraternes Side var enedes, derom — jeg husker blandt andet ved en meget værdifuld Bistand fra det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen).

Jeg tror, at det ærede Medlem fra Æbeltoft havde Ret i, at denne Overenskomst om Valgordningen til Folketinget, der naturligvis ikke blev opnaaet uden Resignation fra mange Sider, ogsaa en meget stærk Resignation fra Socialdemokraternes Side, var en virkelig politisk Bedrift. Det har da ogsaa vist sig, at vel har man en enkelt Gang gjort Forsøg paa at komme bort fra denne Overenskomst — det var, da Venstre i 1909—10 stillede Forslag om at udelade sidste Punktum af § 32, altsaa overføre Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg fra Grundloven til Valgloven —, men man vendte senere tilbage til den i 1905—06 opnaaede Overenskomst. Men ligesom det ærede Medlem fra Æbeltoft sikkert havde Ret i, at det var en virkelig politisk Bedrift, der den Gang blev udført, saaledes var det sikkert ogsaa en virkelig politisk Bedrift, der blev udført i Fjor Efteraar gennem Udvalgsarbejdet, at der med fuld Tilslutning fra alle Sider indenfor de 3 Partier opnaaedes den Overenskomst, der nu stadig foreligger. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at enten vil denne Overenskomst blive gennemført, eller ogsaa vil Sagens Løsning lade vente maaske længe paa sig. Dette var sikkert ogsaa Vælgernes Mening ved Valget den 20. Maj. Man har stredes om, hvorvidt Vælgerne sluttede sig til dette Forslag eller ej. Min Mening er, at Vælgerne sluttede sig til det, ganske som vi her i Tinget gjorde, med Villighed til Forhandling indenfor de Rammer, Regeringen havde angivet, men tillige med Villighed til at opgive vore Særmønstre og Særønsker af Hensyn til Fællesvillien, saaledes at vi ikke ønsker at sætte os fast i Særønsker, at fremholde Særmønstre og klamre os dertil, hvis derved den Overenskomst, der blev opnaaet i Fjor, skulde sættes over Styr. Dette er ganske sikkert ogsaa Udtrykket for det store Vælgerflertals Mening den 20. Maj. Det viste sig da ogsaa, at de Folketingskandidater, der kaldte sig Venstre, men stod anderledes, forsvandt. Kun de, der loyalt sluttede sig til den opnaaede Overenskomst netop i den Betydning, jeg her har fremsat, blev valgt.

Ud fra disse Betragtninger vilde jeg derfor indtil i Gaar have anset det for en given Ting, for ganske naturligt, om denne Forhandling her i Folketinget var blevet ganske kort, og det forekommer mig ogsaa, at den ærede Ordfører for Venstre i Slutningen af sin Tale antydede, at han ogsaa fremdeles ansaa det for rimeligt, at denne Forhandling vilde blive gan-